

FOTO: Klaverfabrikken

Sammen om kulturen

Hillerød Kommunes kulturstrategi

Hillerød Kommune @2021

"Kulturen har det dobbelte formål både at mestre en færdighed og indgå i et fællesskab". En deltager på Kulturtræf 2021.

"Kulturen er vigtig, i sig selv og fordi med alt det særlige kulturen kan, kan den være generator for medborgerskab, identitet, sammenhold, fællesskab, leg, livskvalitet, sundhed, dannelse, tilflytning og byudvikling." Formand for Kultur og Fritidsudvalget, Rikke Macholm.

Kolofon © 2021

Hillerød Kommune
Trollesmindealle 27
3400 Hillerød

Denne publikation kan hentes elektronisk på www.hillerod.dk
Foto på denne side: Klaverfabrikken

I Hillerød er vi sammen om kulturen

Denne strategi hedder Sammen om kulturen. Det gør den, fordi samarbejde, fælles ansvar og frivillighed er et særkende for kulturlivet i Hillerød Kommune. Det er herfra, at kulturelle initiativer, fællesskaber og oplevelser gror.

Sammen – politikere, borgere, kulturforeninger og frivillige imellem - har vi et ansvar for, hvordan kulturlivet trives, skabes og udvikles.

Derfor er denne strategi både et politisk værktøj og også en invitation og inspiration til et fortsat samarbejde om kulturen på tværs af politiske udvalg, kulturskaber, kulturaktører og kulturbrugere.

Kultur og Fritidsudvalget har i perioden 2019 – 2021 været i dialog med frivillige ildsjæle, foreninger, private og kommunale kulturinstitutioner, eksperter og forskere samt de øvrige politiske udvalg i Hillerød Kommune for at undersøge kulturens værdi, betydning og muligheder, samt potentialerne i at samarbejde på tværs.

Strategien bygger på al den viden, der er indsamlet, og ud af det indsamlede materiale er der løftet 5 sigtepunkter for kulturlivet i Hillerød Kommune:

Vi vil arbejde mod at:

- Have en stærk og tydelig kulturprofil
- Udvikle samarbejder, dialog og netværk
- Understøtte mulighed for kultur for alle aldre – med et særligt fokus på børn og unge
- Stå sammen om kulturen og arbejde på tværs af fagområder - fx kultur/natur, kultur/sundhed og kultur/byudvikling
- Investere i gode rammer for kulturlivet - ikke mindst de udendørs

Vi kan, i fællesskab og som kommune, skabe bevægelse på kulturområdet, og vi kan lade kulturen skabe bevægelse på mange flere områder end blot på kulturområ-

det i sig selv.

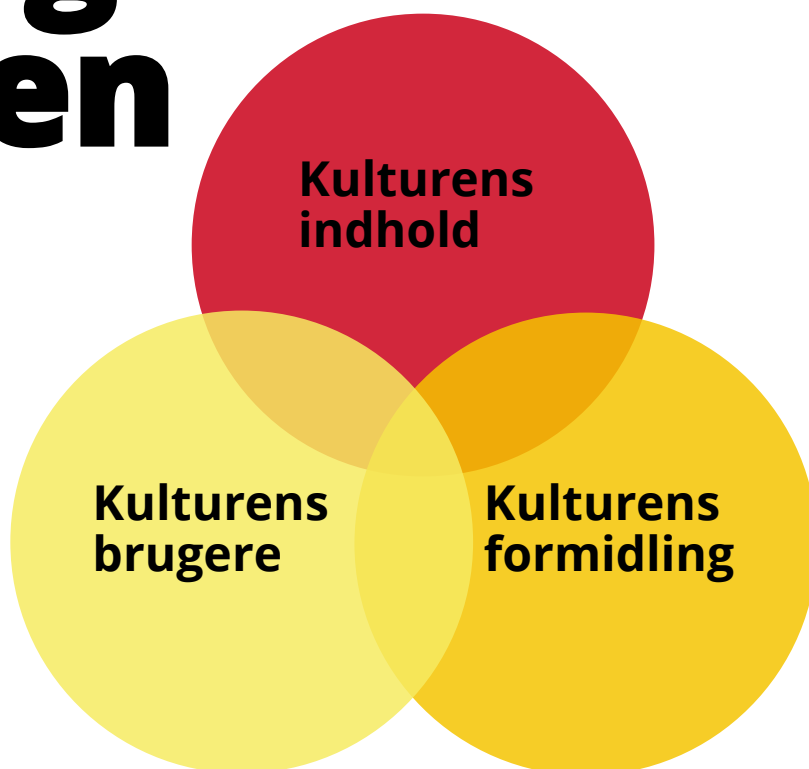
Det kan være med til at skabe endnu mere glæde, livskvalitet og sundhed blandt vores borgere og besøgende – og vores ambition er, at strategien her skal være med til at hjælpe det på vej.

Vi håber med strategien at udvikle et endnu stærkere kulturliv i Hillerød Kommune. Et kulturliv, der kan komme borgere, erhvervsliv, foreninger og institutioner i Hillerød til gode og kan styrke de fællesskaber, som vi ved er så nødvendige for folks trivsel.

Strategien afløser den tidligere kulturpolitik, og i tillæg til strategien er et inspirationskatalog udviklet. Inspirationskataloget anviser til mulige handlinger og mere viden om de enkelte sigtepunkter.

Rikke Macholm,
Formand for Kultur og Fritidsudvalg, 2021.

Indgang til kulturen

Kulturen har værdi. Kulturen stiller spørgsmål, den udfordrer, den sætter nye tanker og dialoger i gang, den underholder, den giver frirum, pauser og oplevelser, og den knytter bånd mellem mennesker.

Derfor er kulturen og kunsten vigtig.

Efterhånden viser flere og flere undersøgelser også, at kultur kan noget i forhold til både mental og fysisk sundhed. Udover at den skaber rammer for fællesskaber, læring og modvirker ensomhed, angst og depression, så viser flere studier også, at kultur påvirker os fysisk. Eksempelvis kan musik være smerte- og blodtryksdæmpende.

Dette blik på kulturens muligheder, danner sammen med alle de input,

der er samlet, et billede af kulturens værdi, og hvordan kulturlivet i Hillerød kan anskues: Som 3 elementer, der er gensidigt afhængige af hinanden, og som alle skal plejes og i spil, når kulturlivet skal udvikles.

De 3 elementer er 'kulturens indhold', 'kulturens formidling' og 'kulturens brugere'.

Kulturens indhold er den kunstneriske/kulturelle aktivitet vi samles om. Kulturens indhold er det grundlæggende i et kulturliv. Uden indhold intet kulturliv.

"Kunst og kultur ses som en værdi i sig selv, ikke som nytteskabende for andre områder. Karakteriseret ved at kunne skabe fantasifulde oplevelser for både producent og publikum, der fremkalder en følel-

sesmæssig respons. Fremstilling af kunst kræver nyskabelse, kreativitet og originalitet samt specialiserede evner relateret til form, komposition og udtryk." (Definition af WHO)

Kulturens formidling er den måde, hvorpå vi samarbejder om kulturen, og de rammer og vilkår kulturaktørerne i form af kulturinstitutioner, foreninger og frivillige har for at skabe et kulturliv. Kulturens formidling er den kraft, der gennem initiativ, kreativt samarbejde og vilje blæser liv i kulturlivet. Uden formidling intet kulturliv.

"I Hillerød er samarbejdet mellem borgere, institutioner, foreninger m.m. den største naturlighed. Det er en stærk kultur, som er vækstlaget for fællesskaber, arrangeren-

FOTO: Hillerød Bibliotek

ter og indhold, der ellers ikke ville blive skabt. "(Musikaktørerne i Hillerød Kommune)

"Kulturinstitutionerne samarbejder med hinanden, og det skaber både samhørighed og respekt for hinandens arbejde og virke. Dette er noget særligt for Hillerød." (Musikaktørerne i Hillerød Kommune)

Kulturaktørerne på tværs af kunstarter peger på, at kulturformidling er:

"At blive mødt med åbenhed i et fællesskab hvor man føler sig 100% som værende en del af det."

"At mødes gennem kulturen og blive rigere socialt, menneskeligt og bygge en attraktiv kommune for de kommende generationer. "

Kulturens brugere er dem, der bruger kulturlivet som kilde til underholdning, nydelse og fællesskab og for at blive berørt. Uden kulturbrugere intet kulturliv.

Kulturbrugere i Hillerød Kommune fortæller:

"Kultur gør en positiv forskel for mit liv og min hverdag"

"Kultur giver mig oplevelser, indsigt, inspiration og modvirker ensomhed"

"Det er vigtigt for mig, at Hillerød Kommune er en spændende kultur-kommune"

"Flere unikke oplevelser. Ikke kopi af alt det, som andre byer tilbyder. Hillerøds egen kulturelle identitet."

De 3 elementer udgør den linse, vi nu kan kigge ind i fremtiden med, og som kan indgå i samtalerne fremadrettet, når nye skridt skal tages.

Sigtepunkt 1: Mærk kulturen!

Hillerød Kommune skal være et sted, hvor man mærker kulturen, når man træder ind over kommunegrænsen, hvor man får øje på den, og hvor man helt naturligt vælger kulturen og alle dens fællesskaber til – som borger, som besøgende, som kulturmager.

Kulturprofilen skal bidrage til Hillerød Kommunes kulturelle identitet. Fortællingen om Hillerød er ikke kun fortællingen om en erhvervs-kommune, en uddannelseskommune, en kommune med rig og mangfoldig natur. Det er i ligeså høj grad fortællingen om en kommune med et unikt og rigt kulturliv. Et kulturliv som kan få en endnu stærkere plads i folks bevidsthed – både i og uden for kommunen. Dette er ambitionen bag sigtepunkt 1.

Hillerøds kulturprofil beskriver det, vi allerede står på - Hillerøds sær-

egenhed og styrker - og der hvor potentialerne er for at udvikle en stærkere kulturidentitet og et var-tegn for kulturlivet i Hillerød.

De øvrige 4 sigtepunkter ligger i forlængelse af dette første sigte-punkt. På hver deres måde under-støtter de øvrige sigtepunkter ud-viklingen af en stærkere kulturpro-fil.

En styrket kulturprofil handler i høj grad om et særligt fokus på formid-ling og kommunikation, på at brin-ge Hillerøds kernefortælling i spil og på prioritering af kulturprofilen, eksempelvis ved den kommunale uddeling af puljemidler, kulturkon-trakter etc. Ligesom det også hand-ler om at bygge videre og synliggø-re de eksisterende potentialer kul-turlivet rummer i kommunen.

I inspirationskataloget findes for-slag til handlinger.

HILLERØDS KULTURPROFIL

- I Hillerød Kommune har vi et ekstraordinært **stærk samarbejde, ejerskab og fællesskab** omkring kul-turen - blandt frivillige, ildsjæle, foreninger og kulturinstitutioner.
- I Hillerød Kommune har vi en unik og **stærk kulturhi-storie og kulturarv** med tråde ud i al den natur, der omgiver Hillerød.
- I Hillerød Kommune har vi **kulturtilbud af høj kvali-tet til alle aldre** – vi grundlægger det fra barnsben, og vi har derfor et særligt fokus på **børne-og ungekultur**.

FOTO: Klaverfabrikken

Sigtepunkt 2: Samarbejde, dialog og net- værk

Når det gælder formidling af kulturen viser dialog med kulturaktørerne tydeligt, at der er et særligt samarbejde i Hillerød Kommune og en særlig ånd for at gå og stå sammen blandt kulturaktørerne. Der er en stor vilje og ønske om at styrke de eksisterende netværk og skabe endnu flere fællesskaber og sammenhænge i kulturlivet.

Der er et ønske om fortsat at inspirere hinanden, løfte i flok og invitere hinanden til nye samarbejder. Ved at mødes og få kendskab til hinanden, får vi mulighed for at udvikle og dele metoder bl.a. til kommunikation, samskabelse og til hvordan vi inddrager endnu flere i kulturlivet.

Dette giver grobund for, at endnu flere kan være med til at skabe og gennemføre arrangementer og tænke fremtiden sammen med alle dem, der allerede er med. For at styrke det, der i forvejen er

 stærkt, skal der videreudvikles på metoder til samarbejde, dialog og netværk sammen med kulturaktørerne. Kommunen kan her spille en rolle i forhold til at hjælpe med at starte flere tematiserede netværk op, samt dele og sprede viden, metoder og erfaringer på tværs.

Kommunen kan ligeledes understøtte muligheden for, at kulturaktørers ideer bedst muligt kan blive til handling samt hjælpe med foreningsudvikling.

En vej til mere samarbejde kunne også være at skabe større events sammen eller koble arrangementer sammen via fælles temaer eksempelvis med udgangspunkt i kulturprofilen eller Hillerøds kernefortælling.

Hillerød Kommune har i C4 et helt enestående og spændende samarbejde med andre interessenter og

sektorer. Billedligt talt har kulturen i C4, "ørerne hos erhverv, handel og uddannelse", og har via dette samarbejde mulighed for at skabe grobund for både eksisterende og nye kulturaktiviteter her i Hillerød Kommune, som er Nordsjællands naturlige center. C4 Videncenter kan i højere grad benyttes som samlingssted for kulturaktører, der arbejder med eksisterende kulturaktiviteter og udvikling af nye kulturaktiviteter. Det er også oplagt at benytte C4's stærke netværk i byen til forstærke den meget vigtige opgave med at tiltrække nye kulturaktører og rekruttere endnu flere frivillige, der kan hjælpe med at eksekvere og udvikle nye kulturtilbud til glæde og gavn for hele Hillerød Kommune.

I inspirationskataloget findes forslag til handlinger.

"Vi arrangerer alle koncerter med professionelle kunstnere, men de musikalske begivenheder er blot toppen af isbjerget. Både før, under og efter koncerten gemmer der sig et betydeligt antal frivillige arbejdstimer, som er forudsætningen for koncertens gennemførelse; orientering i det kunstneriske udbud, budgetplanlægning, markedsføring, koncertopstilling/ nedtagning, og alt dette skaber et stærkt fællesskab omkring den enkelte kulturinstitution/ forening." Musikaktørerne i Hillerød Kommune.

FOTO: Hillerød Bibliotek

Kommentarer og ideer fra kulturaktørerne, kulturmøder efteråret 2020:

"Kulturide-dating en gang hver halve år?"

"Lad os bruge hinanden endnu mere til fx at promovere/arrangere."

"En virtuel plakatsøjle?"

"Vi skal forbedre mulighederne for at komme ud med sit budskab og for at folk kan finde én."

"Hvordan får vi flere med - nye kræfter?"

"Udfordring af få de unge med til at være kulturskabere i fremtiden"

Sigtepunkt 3: Find vej til kul- turen

- Med fokus på børn og unge.

Kulturtilbuddene i Hillerød er mange og mangfoldige og rigtig mange borgere benytter sig ofte af de eksisterende tilbud 1.

Men ikke alle finder vej til dem. Det kan der være mange grunde til. For nogle kan det være et spørgsmål om økonomi, for andre vaner, interesser og igen for andre kan det være et spørgsmål om ikke at kende til mulighederne.

Hillerød Kommune har et særligt ønske om at børn og unge kommer i kontakt med kultur.

I barndommen kan grundstenene til gode kulturvaner skabes, og kulturen kan åbne sig som en mulighed for ikke bare underholdning, nydelse og fællesskab, men også som en vej til blandt andet kulturel dannelse, medborgerskab og opdagelse af egne evner og interesser.

I spørgeskemaundersøgelsen

blandt Hillerøds borgere blev flere kulturaktiviteter for børn og unge ligeledes efterlyst 2.

Kulturaktørerne arbejder allerede med at skabe børnerettet kultur og kultursammenhænge og -overgange for borgerne i Hillerød. Fra børnene møder musik, teater, litteratur etc. i daginstitutionerne og skolerne til fritidslivet på bl.a. musikskolen, til ungdomslivet i Klaverfabrikken. Fra kulturoplevelserne i boligområderne, til foreningslivet i kulturforeningerne, til koncerter i hele kommunen og musik- og teateroplevelser på kommunens plejehjem.

 En vej til at understøtte gode kulturvaner fra barnsben – også for de, der normalt ikke benytter sig af kulturen, kan være at styrke det eksisterende arbejde med at skabe sammen-

hænge og nye forbindelser. Eksempelvis ved at kommunen understøtter overgange mellem kulturtilbud, foreninger, skoler, ungdomsuddannelser og institutioner, med henblik på at bringe kultur ind i nye sammenhænge og for nye målgrupper.

 En vej kunne også være, at der skabes endnu flere kulturtilbud for børn og unge, eksempelvis ved at styrke samarbejdet mellem de aktører, som lader børnene møde kulturen. Eller ved at skabe særligt gode rammer for kultur med unge som målgruppe.

Samtidig viser fremtidsforskning i kultur, at der er tendens til at kulturbrugere mødes på tværs af alder – ofte omkring de smalle gener. Kulturaktørerne arbejder allerede med at skabe både bredde, niche og generationsmøder i kul-

SIDE 10

- 1) Jf. Hillerød Kommunes spørgeskemaundersøgelse "Hvad er kultur for dig?", efteråret 2020.
- 2) Hillerød Kommunes spørgeskemaundersøgelse "Hvad er kultur for dig?", efteråret 2020.

turlivet, så endnu en vej kunne være at understøtte dette arbejde, så endnu flere kulturtilbud til flere målgrupper kan opstå.

I inspirationskataloget findes forslag til handlinger.

FOTO: Østfestival

Sigtepunkt 4: Kulturen bygger bro

Kulturens værdi i forhold til andre områder er væsentlig og Hillerød Kommune ønsker at styrke kulturen som en del af løsningen på de generelle velfærdsudfordringer, vi står overfor.

Eksempelvis er kulturens bidrag til især mental sundhed indiskutabel. Særligt når det gælder de store folkesygdomme som stress og depression, kan kultur være en løsning.

Kulturen og naturen knytter sig tæt i Hillerød, og der er potentialer i at knytte kultur, natur og sundhed endnu tættere sammen. Hillerød rummer et unikt Parforcejagtlandskab, en nationalpark med smuk og unik natur, et smukt slot, og mange fine udesteder som Æbelholt Kloster, torvet, Posen, campingpladsen m.fl. Desuden har kulturliv i naturen fået et særligt liv under corona-restriktionerne. Det

te har vist vejen til, hvad naturen som ramme om kultur kan være.

I relation til byudvikling kan kulturen bidrage til at der skabes rum for oplevelser, møder mellem mennesker og stedsidentitet. Både når det gælder nye områder, men også når eksisterende by- og lokalsamfund skal udvikles. En stærk kulturprofil der afspejler sig i det byggede miljø, kan være en tiltrækningskraft for både nye borgere og virksomheder.

● Skal de tværgående muligheder opstå, skal der arbejdes på tværs af fagområder, ligesom der er brug for helhedsblik, hvis der skal tænkes på tværs af natur, kultur og sundhed. Ligeledes kan der støttes op om og hentes inspiration i alle de initiativer, der allerede eksisterer blandt Hillerøds kultur- og fritidsaktører.

Eksempelvis blandt Kulturaksens aktører hvor Hillerød Bibliotek bl.a. driver læsefællesskaber, Frivilligcenter Hillerød koordinerer KOM MED! projektet og Museum Nordsjælland formidler kultur og natur.

● I forhold til byudvikling, tiltrækningskraft og stedsidentitet kan der arbejdes med kulturel byggemodning i forbindelse med byudviklingsprojekter. Det vil sige, at der sideløbende med den fysiske planlægning og - modning af området, kan arbejdes med, at et område modnes for kreativitet, kultur og den sammenhængskraft. Dette kan binde den fysiske bydel sammen med sociale fællesskaber og knytte både fysiske og sociale tråde til den eksisterende by.

I inspirationskataloget findes forslag til handlinger.

FOTO: Colourbox

"Kunst og kultur kan spille en afgørende rolle i forhold til sundhedsfremme, kan være med til at forebygge mentale lidelser og aldersrelateret fysisk forfald, kan understøtte behandlingen eller håndteringen af psykisk sygdom, ikke-smitsomme sygdomme og neurologiske lidelser og bidrage til omsorgsarbejde."
WHO's undersøgelse 2019.

"Kulturen i naturen er en helt særlig mulighed for at skabe fysisk og mental sundhed og trivsel" Kulturaktører ved kulturtræf 2021.

"Opleveleskulturen OG behovet for langsomhed hørte vi om. Her spiller skoven en særlig rolle, og har særlige muligheder. Hurtige oplevelser OG lige så vigtigt at tænke i mental trivsel og langsomhed", Kulturaktører ved kulturtræf 2021 – en kommentar til fremtidsforskerens oplæg.

Udpluk af ideer fra Hillerød Kommunes fagudvalg om potentielle samarbejds- muligheder (april 2021):

- Kulturværdier i naturen kan kortlægges og markedsføres i et samarbejde med Kultur og Fritidsudvalget fx ved at bringe kultur - og naturaktører sammen.
- Løbende tværgående udvalgsmøder med Kultur og Fritidsudvalget for at få ideer og udvikle disse sammen.
- Parforceløb, orienteringsruter med kulturhistoriske steder undervejs og lignende.
- Stiforbindelser til eksisterende kulturinstitutioner.
- Forskellige muligheder for understøttelse af Erhverv-, Beskæftigelse- og Turismeudvalgets mål om beskæftigelse – der kunne fx laves prøvehandlinger inspireret af Kultur på Recept, og der kunne udvikles partnerskaber for at få folk ind i nye fællesskaber og netværk på kulturens område.
- Store muligheder for samspil mellem kulturen og social, sundhed og ældreområdet.
Bl.a. mulighed for samspil om styrkelse af den mentale sundhed i den sociokulturelle landsby for mennesker med psykiske lidelser.
- Kulturen vil kunne skabe flere muligheder og indhold for ældre medborgere f.eks. gennem udstilling af ældres håndværk, kunst på plejehjem og åbne koncerter på tværs af plejehjem og fx skoler.
- Møde med Kultur og Fritidsudvalget med henblik på at drøfte mulige supplerende kulturelle initiativer ud over fx åben skole samarbejder.

Sigtepunkt 5: Gode rammer for kulturlivet

Rammer for kulturlivet er en forudsætning for, at kulturlivet kan trives i Hillerød Kommune. Uanset om det gælder kulturens indhold, kulturens formidling eller kulturens brugere er rammerne af afgørende betydning. Rammer, forstået som bygninger, faciliteter, adgang etc., gør det muligt, at alle borgere i Hillerød Kommune har mulighed for at bruge og udvikle kulturaktiviteter.

Når nye bydele skyder op, er der en opgave i at sikre, at der bliver etableret rammer for kulturaktiviteter, eksempelvis i form af bygninger og udendørs anlæg kan anvendes fleksibelt til fx scener, udstillinger etc.

Med få greb, eksempelvis i form af skærmede rum med mulig overdækning, adgang til strøm og offentlige toiletter, kan mange rum

huse kulturaktiviteter. Det er afgørende for både pris og kvalitet, at dette tænkes ind fra starten af byggeprocesser.

Jf. ovenfor er natur og parker oplagt som ramme for kulturaktiviteter – selvfølgelig med respekt for natur, miljø og dyreliv. Også her, kan dette være i form af at sikre fleksibel anvendelse samt mulighed for spontane aktiviteter.

 Skal kulturlivs-rammerne fungere, kræver det et tæt samarbejde med kulturaktørerne i kommunen og indblik i kulturområdets indhold, aktivitetsniveau og målgrupper. Dette kan give indblik i, hvordan kommunen kan understøtte mulighederne for, at kulturmagere i højere grad kan anvende natur- og byområder samt bygninger.

Desuden kan samarbejde på tværs af udvalg i forhold til byudvikling bidrage til at holde fokus på planlægning af kulturlivet i forbindelse med nye bydele – eks. Favrholt. Det kan fx betyde, at man allerede tidligt i processen involverer kulturlivet i byplanlægning og kulturel byggemodning.

I inspirationskataloget findes forslag til handlinger.

FOTO: Hillerød Musikskole

"Hvad med en fast scene ude i naturen, som står til rådighed ind over sommeren, og hvor kulturarrangører kan booke sig ind (gratis i Coronatiden)?"

"Teater i det fri kunne være interessant. Vi skal have hjælp til tilladelser osv. + evt. økonomisk støtte og gerne i samarbejde med andre kulturaktører."

"Flere tilgængelige faciliteter såsom fx scene på Posen mv. vil gøre det lettere for aktørerne at gøre mere alene og sammen."

"Slottet smukt, men svært tilgængeligt - kan kommunen hjælpe?"

"Alt kan handle om verdensarven. Drøm om bygge bro mellem landskabet og byen - både fysisk og mentalt"

(Kommentarer og ideer fra kulturaktørerne, kulturmøder efteråret 2020.)

FOTO: Østfestival

Hillerød Kommune

Kultur og Udvikling
Trollesminde alle 27
3400 Hillerød

www.hillerod.dk
Telefon: 7232 0000

Åbningstider:

Mandag-onsdag kl. 10-15
Torsdag kl. 12-18
Fredag kl. 10-13

